

LECTURE #8

“ĐỀ HOÀN CHỈNH CHO SỨ ĐIỆP KINH THÁNH”

“Các ngươi sẽ biết Lẽ Thật và Lẽ Thật sẽ buông tha các ngươi”
(Gi. 8:32)

(3) BƯỚC THỨ BA: “Soạn Minh Họa Và Áp Dụng”

(Tr. 111)

1. Minh Họa

(1) Nguyên Tắc Chung

Các minh họa phải chỉ vừa đủ để truyền thông sứ điệp được hiệu quả mà thôi.

(2) Mục Đích Của Việc Minh Họa

- Giúp làm sáng tỏ các Lẽ Thật trừu tượng.
- Giúp liên hệ Lẽ Thật với kinh nghiệm thường nhật.
- Giúp giải thích các khái niệm hay Lẽ Thật hâu cho thính giả có thể nhận thức được.
- Giúp nhấn mạnh cho Lẽ Thật then chốt của sứ điệp.

(3) Nguyên Tắc Chỉ Đạo Cho Việc Minh Họa

- a. Dành ưu tiên cho việc chọn các minh họa có trong Kinh Thánh.
- b. Chính xác và ngắn gọn.
- c. Thích hợp và thỏa đáng.
- d. Không tạo ra phản cảm, phản tác dụng.
- e. Phải có tác dụng tích cực và cao.
- f. Hạn chế ở mức tối thiểu việc nói đến “cái tôi” của diễn giả.
- g. Tránh “mua vui” cho thính giả, phân sự trung tâm của diễn giả là thông giải lời Đức Chúa Trời phán trong Kinh Thánh để họ áp dụng vào đời sống mình.

“Nhưng về phần kẻ ưa sự vui chơi, thì dầu sống cũng như chết”
(1Ti. 5:6)

2. Áp Dụng

“Học” phải dẫn đến “hành” để tạo ra sự thay đổi trên đời sống. Việc “giảng” sẽ trở nên vô nghĩa nếu không đem lại được các hành vi dẫn đến việc thay đổi đời sống thánh giả.

“Áp Dụng” là chỉ cho thánh giả biết họ phải vâng theo Lời Kinh Thánh như thế nào, đồng thời nêu rõ kết quả sẽ có được qua sự vâng theo Lời Kinh Thánh của họ.

(1) Nguyên Tắc Chung

Bám sát các ý tưởng áp dụng được qui định bởi mục đích và các mục tiêu đã định của sứ điệp, trả lời thường xuyên cho các câu hỏi mấu chốt này:

- Phải làm gì?
- Phải làm ở đâu?
- Phải làm như thế nào?

(2) Các Nội Dung Áp Dụng Phổ Biến

Nội dung của các sự áp dụng hoàn toàn phụ thuộc vào “Mục Đích” và các “Mục Tiêu” của sứ điệp. Các sự áp dụng đưa ra cho mỗi sứ điệp luôn mang tính đặc thù của sứ điệp ấy. Tuy nhiên, phạm vi của các sự áp dụng thường thuộc về một hoặc nhiều nội dung sau đây...

- Một nguyên tắc phải áp dụng
- Một mệnh lệnh phải tuân hành
- Một tội lỗi phải xưng nhận và từ bỏ
- Một thói quen phải chấm dứt
- Một thái độ phải sửa chữa
- Một Lễ Thật phải tin nhận
- Một lời hứa phải nắm lấy
- Một mẫu mực phải noi theo
- Một điều gì đó trình dâng cho Chúa
- Một hành động phải thực hiện
- Một điều kiện phải đáp ứng
- Một ai đó phải được tha thứ
- Một sai trật phải tránh khỏi
- Một tính cách phải thay đổi...

Các áp dụng nhiều khi được tích hợp trong phân kết luận của sứ điệp, nhưng tốt nhất là nên lồng trong mọi phần của sứ điệp dưới nhiều hình thức khác nhau.

- Chẳng hạn, ngay Phần Giới Thiệu cũng đã có thể được dùng như một tấm bảng chỉ đường để giúp thánh giả nhận ra được điều Đức Chúa Trời muốn họ phải áp dụng vào đời sống.
- Phần minh họa thường tỏ ra rất hiệu quả trong việc đưa ra các áp dụng cặp theo cũng như củng cố cho thánh giả nhận thức được mục đích của sứ điệp.

(3) Gắn Chặt Việc Áp Dụng Với Việc Hoàn Thành Mục Đích Và Các Mục Tiêu Của Sứ Điệp

Các mục tiêu gia tăng kiến thức, chuyên biến phẩm hạnh, thay đổi thái độ phải giữ vai trò quyết định đối với việc đưa ra áp dụng của sứ điệp...

- a. Gia Tăng Kiến Thức Là Một Yêu Cầu Về Giáo Dục.
Câu hỏi phải có đối với diễn giả là “Sứ điệp tôi giảng có đáp ứng được yêu cầu truyền thụ kiến thức cho thính giả hay không?”
“Các người sẽ biết Lẽ Thật và Lẽ Thật sẽ buông tha các người” (Gi. 8:32)

Chú Ý:

- Phải chắc được rằng Lẽ Thật được giảng có nền tảng Kinh Thánh vững vàng.
 - Đừng sa lầy trong sự kiện, phải rút ra cho được khái niệm, nguyên tắc, Lẽ Thật Kinh Thánh và mối quan hệ giữa người tín hữu với Đức Chúa Trời.
 - Phải giảng sao cho việc gia tăng kiến thức thúc đẩy được ý thức vâng lời của thính giả.
 - Phải giảng sao cho việc gia tăng kiến thức góp phần thay đổi được đời sống thính giả.
- b. Trau Dồi Tính Hạnh Là Một Yêu Cầu Về Hành Vi.
Câu hỏi phải có đối với diễn giả là “Sứ điệp tôi giảng có giúp trau dồi hành vi cho thính giả hay không?”

“Cái búa đã để kẻ gọt cây; rễ cây nào không sanh trái tốt thì sẽ bị đốn và chum” (Lu. 3:9)

Chú Ý:

- Cần phải chắc là yêu cầu về trau dồi tính hạnh đã được trình bày đủ sáng tỏ.
- Phận sự của người Mục Sư là qua giảng_dạy Kinh Thánh phải trang bị cho người tín hữu sống đời sống công nghĩa thực hành.

“Sự tin đạo thanh sạch không vết, trước mặt Đức Chúa Trời, Cha chúng ta, là thăm viếng kẻ mồ côi, người góa bụa trong cơn khốn khó của họ, và giữ lấy mình cho khỏi sự ô uế của thế gian” (Gia. 1:27)

- c. Sửa Đổi Thái Độ Là Một Yêu Cầu Về Cảm Thức.
Câu hỏi phải có đối với diễn giả là “Sứ điệp tôi giảng có giúp sửa đổi thái độ của thính giả hay không?”

“Vì chung của cải người ở đâu, thì lòng người cũng ở đó” (Ma. 6:21)

Chú Ý:

- Cần phải chắc được rằng sự thay đổi về thái độ được đề nghị áp dụng là hợp Kinh Thánh.
- Phải nêu cho được tính cần thiết đối với việc sửa đổi thái độ được đề nghị áp dụng, và chỉ cho thấy việc gì sẽ đến khi một thái độ như thế được sửa đổi.

“Nếu các ngươi chẳng ăn năn, thì hết thầy cũng sẽ bị hư mất như vậy” (Lu. 13:5b)

(4) BƯỚC THỨ TƯ: “Soạn Phần Kết Luận”

1. Mục Đích

Mục đích của phần kết luận của một sứ điệp là nhằm:

- (1) Nhắc lại “Đại Ý”.
- (2) Tóm tắt sứ điệp một cách ngắn gọn nhất.
- (3) Kêu gọi sự đáp ứng thuận của thính giả đối với sứ điệp.
- (4) Nhắc nhở thính giả về phận sự áp dụng những điều được giảng vào đời sống.

2. Yêu Cầu

Một “Kết Luận” tốt nhất thiết phải:

- (1) Thật ngắn gọn (3-5 phút là tối đa).
- (2) Rất dứt điểm, không còn lằng nhằng với ý mới nào cả.
- (3) Có tác dụng “kết thúc” cho sứ điệp một cách rõ nét.

3. Đề Nghị

Để có thể có được một “Phần Kết Luận” hiệu quả...

- (1) Có thể “kết luận” ngay bằng việc nêu trở lại “Đại Ý” một cách thật vắn tắt.
- (2) Hoặc cũng có thể bắt đầu cho phần “Kết Luận” với một câu hỏi tạo ra sự chú ý của thính giả: “Chúng ta sẽ làm gì để hưởng ứng sự dạy dỗ của Đức Chúa Trời trong phân đoạn Kinh Thánh này?”
- (3) Hoặc cũng có thể mở đầu phần “Kết Luận” bằng một sự mời gọi vâng lời Đức Chúa Trời.
- (4) Hoặc cũng có thể mở đầu phần “Kết Luận” bằng một sự cảnh báo về mối nguy của việc không vâng lời Đức Chúa Trời.

- (5) Hoặc cũng có thể “kết luận” ngay bằng sự cầu nguyện của diễn giả.

(5) BƯỚC THỨ NĂM: “Soạn Phần Giới Thiệu”

1. Mục Đích

Mục đích căn bản của “Phần Giới Thiệu” là nhằm...

- (1) Tạo ra sự chú ý (lắng nghe) của thính giả.
- (2) Nêu tính chất cần thiết (quan trọng) của sứ điệp để thính giả tự lý giải cho họ lý do phải “lắng nghe” sứ điệp.
- (3) Giới thiệu tổng quát về “Đại Ý”.
- (4) Tạo ra một “ấn tượng” tốt trong thính giả về những gì họ sắp được nghe.

2. Yêu Cầu

“Phần Giới Thiệu” nhất thiết...

- (1) Phải thật ngắn gọn (3-5 phút là tối đa).
- (2) Phải hoàn toàn thích hợp cho sứ điệp.
- (3) Phải phù hợp đối với thính giả.

3. Đề Nghị

Để có thể có được một “Phần Giới Thiệu” có sức tác động, diễn giả có thể...

- (1) Mở đầu với một lời phát biểu mạnh: “Lời Kinh Thánh phán...”, “Đức Chúa Jêsus truyền rằng...”, “Chúng ta đã được dạy dỗ rằng...”,...
- (2) Mở đầu với việc đặt ra một câu hỏi cho thính giả: “Quý vị có biết rằng...?”, “Tại sao giữa vòng Hội Thánh ngày nay...?,...”
- (3) Mở đầu với việc giới thiệu tiêu đề của sứ điệp và đọc bản văn Kinh Thánh: “Tiêu đề của sứ điệp Kinh Thánh hôm nay sẽ là... và...”, “Hôm nay chúng ta sẽ cùng nhau...”,...

4. Tiêu Đề Bài Giảng

Về nguyên tắc, một sứ điệp Kinh Thánh không nhất thiết cần phải có tiêu đề.

Tuy nhiên, tiêu đề cho một sứ điệp Kinh Thánh là điều có ích và, vì thế, cần thiết trong thực tiễn giảng sứ điệp Kinh Thánh. “Tiêu Đề” cho sứ điệp Kinh Thánh có tác dụng khơi gợi sự tư duy và củng cố trí nhớ của thính giả. Đối với những sứ điệp Kinh Thánh có nhiều ý chung quanh Đại Ý, và những sứ điệp Kinh Thánh có cùng chung Chủ Đề, “Tiêu Đề” của sứ điệp Kinh Thánh tỏ ra rất hữu ích, nó giúp cho thính giả dễ liên hệ với Chủ Đề của đoạn văn Kinh

¹ Xem thêm “Việc Xác Định Đại Ý Của Sứ Điệp”, Tr. 100.

Thánh và có thể nhớ được nhiều hơn về Đại Ý của sứ điệp. Tiêu Đề của sứ điệp Kinh Thánh cần nên...

- (1) Ngắn gọn, đơn giản.
- (2) Khơi gợi được sự suy nghĩ.
- (3) Tạo ra được sự chú ý của thính giả.
- (5) Trích ra từ lời Kinh Thánh của bản văn sẽ giảng.
- (6) Phù hợp hoàn toàn với sứ điệp.

“MỘT SỐ BÀI THỰC HÀNH XÂY DỰNG SỨ ĐIỆP”

(1) MẪU "DÀN Ý TRIỂN KHAI"

TIÊU ĐỀ:

Bên dưới “Tiêu Đề” cũng cần nên nêu lên để xác định (1) “Kinh Thánh” và (2) “Câu Gốc” cho sứ điệp.

GIỚI THIỆU:

ĐẠI Ý:

NỘI DUNG SỨ ĐIỆP:

I. Điểm Chính (1)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu)

A. Ý Phụ Thuộc (1)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyên mạch)

B. Ý Phụ Thuộc (2)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyên mạch)

C. Ý Phụ Thuộc (3)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyên mạch)

II. Điểm Chính (2)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu)

A. Ý Phụ Thuộc (1)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyển mạch)

B. Ý Phụ Thuộc (2)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyển mạch)

C. Ý Phụ Thuộc (3)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyển mạch)

III. Điểm Chính (3)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu)

A. Ý Phụ Thuộc (1)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyển mạch)

B. Ý Phụ Thuộc (2)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyển mạch)

C. Ý Phụ Thuộc (3)

(Giải thích, nêu Kinh Thánh tham chiếu, minh họa, áp dụng, sơ kết, chuyển mạch)

KẾT LUẬN:

(Tóm tắt, mời gọi, cầu nguyện)

(2) MẪU "ĐỀ CƯƠNG CHO SỨ ĐIỆP"

TIÊU ĐỀ:

“Phải Tin Quyết Ở Đức Chúa Trời”

- Kinh Thánh: Sáng. 3:1-7

- Câu Gốc:

“Mọi Ân Điển tốt lành cùng sự ban cho trọn vẹn đều đến từ nơi cao và bởi Cha sáng láng mà xuống, trong Ngài chẳng có một sự thay đổi, cũng chẳng có bóng của sự biến cải nào” (Gia. 1:17)

GIỚI THIỆU:

- Satan thường làm như thế nào để cám dỗ chúng ta sa vào tội lỗi?
- Chúng ta phải làm gì để chống lại sự cám dỗ?

ĐẠI Ý:

“Satan thường cám dỗ chúng ta bằng việc bóp méo Lẽ Thật của Đức Chúa Trời và quyền dụ chúng ta làm theo sự đòi hỏi của tư dục, nhưng phận sự của chúng ta là phải giữ lòng tin quyết ở Đức Chúa Trời để chống cự thành công mọi loại cám dỗ của Satan”.

NỘI DUNG SỨ ĐIỆP:

I. Satan Bóp Méo Lẽ Thật Của Đức Chúa Trời (Sáng. 3:1-5)

Lòng tin của chúng ta nơi Đức Chúa Trời luôn luôn là đối tượng cho sự đánh đổ của Satan. Để cám dỗ chúng ta, Satan thường làm suy yếu đức tin của chúng ta qua việc khiến cho chúng ta xem nhẹ, quên lãng mệnh lệnh của Đức Chúa Trời. Satan làm như thế bằng cách...

A. Satan Không Thừa Nhận Lời Đức Chúa Trời (Sáng. 3:1)

- Sự ngăn cấm mà Đức Chúa Trời đã ban cho Adam là rõ ràng:
“...¹⁶ *Giêhôva phán dạy rằng: Người được tự do ăn hoa quả các thứ cây trong vườn; ¹⁷ nhưng về cây biết điều thiện và điều ác thì chớ hề ăn đến; vì một mai người ăn, chắc sẽ chết*” (Sáng. 2:16-17)
- Satan vẫn cứ kiếm cách để vô hiệu hóa Lời Phán của Đức Chúa Trời:
“*Mà chi! Đức Chúa Trời há có phán dặn các người không được phép ăn trái các cây trong vườn sao?*” (Sáng. 3:1)

B. Satan Cãi Lại Lời Đức Chúa Trời (Sáng. 3:4)

- Satan cố thuyết phục cho Eva tin rằng Đức Chúa Trời đã phán không đúng sự thật:
“*Rắn bèn nói với người nữ rằng: Hai người chẳng chết đâu*” (Sáng. 3:4)
- Eva đã phải đứng trước một sự chọn lựa quan trọng: Tin ở Lời Đức Chúa Trời, hay tin vào lời Satan?
- Ngày nay, chúng ta vẫn thường đứng trước những sự lựa chọn tương tự... Chúng ta phải hết sức thận trọng... (nêu ví dụ để minh họa).

C. Satan Sửa Đổi Lời Đức Chúa Trời (Sáng. 3:5)

- Satan đã bóp méo Lời Đức Chúa Trời bằng việc thêm các yếu tố không chân thật vào Lời Ngài:
“*Nhưng Đức Chúa Trời biết rằng hễ ngày nào hai người ăn trái cây đó, mắt mình mở Ra, sẽ như Đức Chúa Trời, biết điều thiện và điều ác*” (Sáng. 3:5)
 - Chúng ta phải thận trọng để có thể phân biệt được các sự pha trộn gian ác... (giải thích, minh họa, kêu gọi áp dụng...).
- Thủ đoạn cám dỗ của Satan là làm suy yếu lòng tin của chúng ta đối với Đức Chúa Trời để rồi...

II. Satan Quyến Dụ Chúng Ta Làm Theo Sự Tham Dục (Sáng. 3:6)

Bởi sức mạnh của tội lỗi trong con người (Rô. 7:14), mỗi người đều có sự tham dục dưới nhiều hình thức khác nhau và ở các mức độ khác nhau. Khi bị cám dỗ, chúng ta gạt bỏ ý muốn của Đức Chúa Trời trên đời sống của chúng ta để chỉ còn biết làm theo sự ưa muốn của tư dục mình (Gal. 5:17). Tư dục là đất tốt cho sự cám dỗ của Satan nảy nở:

“... ¹⁴Mỗi người bị cám dỗ khi mắc tư dục xui giục mình. ¹⁵Đoạn, lòng tư dục cuu mang, sanh ra tội ác,; tội ác đã trọn, sanh ra sự chết” (Gia. 1:14-15)

A. Satan Khơi Gợi Sự Mê Tham Của Xác Thịt:

“Người nữ thấy trái cây đó bộ ăn ngon...” (Sáng. 3:6a)

B. Satan Khơi Gợi Sự Mê Tham Của Mắt:

“... lại đẹp mắt...” (Sáng. 3:6b)

C. Satan Khơi Gợi Sự Kiêu Ngạo Của Đời:

“... và quý vì để mở trí khôn” (Sáng. 3:6c)

Satan đã đưa ra đúng điều có khả năng đánh bại Eva: Tự tư tự quyết, “lấy bụng mình làm chúa mình”, không chịu thuận phục Đức Chúa Trời... (giải thích, minh họa, kêu gọi áp dụng,...).

Vậy chúng ta phải làm gì để có thể chống cự được sự cám dỗ của Satan?...

III. Chúng Ta Phải Giữ Lòng Tin Quyết Ở Đức Chúa Trời

Khi niềm tin của chúng ta đối với Đức Chúa Trời còn vững vàng, Satan sẽ không thành công trong việc cám dỗ chúng ta được. Chúng ta giữ lòng tin quyết ở Đức Chúa Trời qua việc chúng ta giữ Lời Ngài và nương cậy quyền năng Ngài. Khi chúng ta còn biết giữ theo Lời Đức Chúa Trời, chúng ta sẽ không phạm tội cùng Ngài...

A. Sống Theo Lời Đức Chúa Trời

Khi niềm tin của chúng ta đối với Đức Chúa Trời còn vững vàng, Satan sẽ không thành công trong việc cám dỗ chúng ta được...

“Tôi đã giấu Lời Chúa trong lòng tôi, _Để tôi không phạm tội cùng Chúa” (Thi. 119:11)

B. Không Nghe Theo Bất Cứ Sự Quyến Dụ Nào

Khi chúng ta vững lòng tin rằng không còn có gì có thể tốt hơn Ân Điển của Đức Chúa Trời trong Đức Chúa Jêsus Christ thì mọi sự quyến dụ đối với chúng ta đều sẽ trở nên vô nghĩa, không thể có được tác dụng đối với chúng ta:

“Mọi Ân Điển tốt lành cùng sự ban cho trọn vẹn đều đến từ nơi cao và bởi Cha sáng láng mà xuống, trong Ngài chẳng có một sự thay đổi, cũng chẳng có bóng của sự biến cải nào” (Gia. 1:17)

C. Nương Cậy Quyền Năng Đức Chúa Trời

Sở nguyện của Đức Chúa Trời là Ngài không muốn chúng ta phạm tội. Ngài định mạng cho những kẻ vâng lời Ngài, biết nương cậy quyền năng của Ngài để đắc thắng tội lỗi:

“Những sự cám dỗ đến cho anh em, chẳng có sự nào quá sức loài người. Đức Chúa Trời là thành tín, Ngài chẳng hề cho anh em bị cám dỗ quá sức mình đâu; nhưng trong sự cám dỗ, Ngài cũng mở đường cho ra khỏi, để anh em có thể chịu được” (1Cô. 10:13)

Cám dỗ là điều không thể tránh được khi chúng ta còn sống trong thân xác trên đời tạm này (giải thích, minh họa, kêu gọi áp dụng,...).
Nhưng...

KẾT LUẬN:

- Việc chúng ta sa vào sự cám dỗ có liên quan đến việc chúng ta xao lãng Lời Đức Chúa Trời.
- Việc chống lại sự cám dỗ đòi hỏi lòng tin quyết của chúng ta đặt ở Đức Chúa Trời.
- Khi biết nương cậy quyền năng Đức Chúa Trời, chúng ta sẽ thành công trong việc chống cự lại sự cám dỗ.

